

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1899.

Första Kammaren.

N:o 4.

Måndagen den 30 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m., och dess förhandlingar leddes af herr vice talmannen.

Justerades protokollet för den 23 innevarande januari.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet följande, den 28 i denna månad bordlagda motioner:

n:o 18, af herr *Almström* m. fl., om anslag till nya eldhandvapen åt armén,

n:o 19, af desamme, om anslag till krigsfartygsmateriel, och

n:o 20, af herr *Tamm*, *Hugo*, om anvisande af medel för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Föredrogos herr *af Buréns* den 28 innevarande januari bordlagda motion, n:o 21, om anslag för uppgörande af förslag till en stambana från Norrköping eller dess närhet till Emmaboda.

Motion om en stambana från Norrköping till Emmaboda.

Herr Hedenstierna: Jag tillåter mig bifoga denna motion på dess väg till vederbörande utskott följande anmärkning.

Kongl. Maj:t har den 19 november 1897 meddelat koncession för mig och fyra andra personer att bygga en normalspårig jernväg från Linköping och förbi sjön Järnlunden, som finnes omnämnd i motionen, till Vimmerby, derifrån det är meningen att fortsätta banan till Karlskrona. Denna koncession har Kongl. Maj:t den 30 november 1898 tillåtit oss att öfverlåta på ett bolag

Motion om en stambana från Norrköping till Emmaboda. (Forts.) med benämning »Östra Centraljernvägens Aktiebolag», hvars bolagsordning samtidigt af Kongl. Maj:t faststälts.

Det är gifvet, att det skall komma att inverka på denna koncession, om Riksdagen beslöte, att en stambana skulle byggas ifrån Norrköping just till sjön Järnlunden och vidare söderut. Och jag kan icke föreställa mig, att det skall vara förenligt med så stort allmänt intresse att, för några få minuters tidsbesparing, bygga en med annan förut koncessionerad bana till stor del sammanfallande statsbana, att det uppväges af den säkerligen dyra anläggningskostnaden. Byggnaden af den koncessionerade banan kommer att börja redan den 1 nästa april, och det är meningen, att den skall vara fullbordad inom loppet af ett eller annat år.

Jag anhåller, att detta mitt uttalande får åtfölja motionen till utskottet.

Efter härmed slutad öfverläggning hänvisades herr af Buréns ifrågavarande motion till statsutskottet;

och skulle till utskottet jemväl öfverlemnas det i anledning af motionen inom kammaren nu afgifna yttrandet.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet den af herr *Nyström, Carl*, väckta, den 28 innevarande månad bordlagda motionen, n:o 22, angående skrifvelse till Konungen med begäran om utarbetande af förslag till lag om sameganderätt till fast och lös egendom.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda, den 28 i denna månad bordlagda motioner:

n:o 23, af herr *Söderberg*, angående tull å hårgarn eller nöt-hårgarn,

n:o 24, af densamme, angående tull å färgadt eller blekt silke,

n:o 25 af herrar *Östberg* och *Ekdahl*, om tull å brukade och slitna säckar m. m.,

n:o 26, af herr *Bondesson*, angående tull å smör- och ost-färg, samt

n:o 27, af herr *Ljungberg*, om meddelande af vissa bestämmelser angående norsk sjöfart i svenska farvatten.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Wærns* den 28 innevarande januari bordlagda motion n:o 28, om vissa öfverskotts öfverförande till fonden för reserverade medel, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet herr *Wærns* den 28 i denna månad bordlagda motion n:o 29, om afskaffande af hvitbetssockertillverkningsafgiften och nedsättning i tullen å socker.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 2,40 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Onsdagen den 1 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Justerades protokollet för den 25 nästlidne januari.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Douglas* aflemnade Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående disposition till svenska kyrkan i Paris af öfverskott å de från svenska kronans fastighet i Konstantinopel inflytande hyresinkomster.

Denna proposition blef härefter föredragen och hänvisad till statsutskottet.

Upplästes två inlemnade läkareintyg af följande lydelse:

Att generaldirektör *S. Wieselgren* sedan den 28 januari är sängliggande sjuk i influensa intygar

Stockholm den 1 februari 1899.

Jonas Wærn,
Med. d.r, professor.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare herr *R. Almström*, är af sjukdom (influensa) hindrad att deltaga i Riksdagens arbeten, intygar

Stockholm den 31 januari 1899.

F. W. Warfvinge,
Med. d.r.

Anmälades och bordlades lagutskottets memorial n:r 1, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående kontroll å stämpelbeläggning af stämningar till underrätt.

Herr talmannen yttrade, att till behandling af tillfälligt utskott hittills af kammaren hänvisats endast grefve *Posses* motion, n:r 13, angående skrivelse till Konungen i fråga om nedsättning i jernvägsfrakter för kalk till bergs- och jordbrukets behof.

På särskilda propositioner beslöts, att det tillfälliga utskott, som skulle behandla ifrågavarande motion, skulle bestå af fem ledamöter med två suppleanter, samt att val af dessa ledamöter och suppleanter skulle anställas vid kammarens sammanträde nästa lördag.

Herr talmannen anförde vidare, att han jemlikt träffad öfverenskommelse med herr talmannen i Andra Kammaren finge hemställa, det Första Kammaren ville besluta, att val af revisorer och revisorssuppleanter för granskning af dels statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, dels ock räkenskaper och förvaltning vid riksbankens afdelningskontor i orterna skulle företagas vid det sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 8 innevarande månad.

Denna hemställan bifölls.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Åkerberg* under fjorton dagar från denna dag samt herr *Persson, Nils*, under tiden från den 3 till den 27 innevarande månad.

Justerades ett protokollsutdrag för detta sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 2,40 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Fredagen den 3 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Upplästes följande till kammaren inkomna dödsattest:

Att kaptenen och kommandören *Carl Edvard Casparsson* från Brunna i Vänge-Läby församling i Upsala län, född den 21 juli 1827, afled härstädes den 1 februari 1899.

Betygar Vänge-Läby församling i Upsala län den 2 februari år 1899.

A. G. Biberg,
Kyrkoherde.

Herr talmannen yttrade: Jag är viss på att jag rätt tolkar kammarens känslor, då jag uttalar, att kammaren lifligt känner den stora förlust kammaren lidit, derigenom att dess allmänt afhållne och vördade vice talman slutat sina dagar, samt att kammaren troget skall bevara honom i tacksamt minne.

På framställning af herr talmannen beslöt kammaren att till Konungen aflåta underdånig skrifvelse med anmälan om det timade dödsfallet samt den derigenom inom kammaren uppkomna ledighet bland riksdagsmännen för Upsala län; hvarefter ett i sådant afseende uppsatt förslag till underdånig skrifvelse upplästes och godkändes.

Herr Reuterswärd erhöll på begäran ordet och yttrade: Med anledning af det officiella sorgebud, som herr talmannen nu bringat kammaren, tager jag mig friheten föreslå, att kammarens herrar ledamöter behagade anlägga sorg i åtta dagar, räknade från och med denna dag, för att derigenom visa sitt deltagande i den förlust, Riksdagen, Första Kammaren och, jag vågar tillägga, hela vårt land lidit genom att vår högt värderade vice talman och gamle kamrat, den store fosterlandsvännen Carl Edvard Casparsson, med döden afgått. Dessutom ber jag å egna och, som jag hoppas, å kammarens vägnar, att de välvilliga och hjertliga ord, herr talmannen nyss uttalat, måtte jemte vårt

beklagande i anledning af dödsfallet framföras till den afidnes närmaste anhöriga.

Härtill lemnade kammaren, på gjord proposition, sitt enhälliga bifall.

Upplästes två till kammaren inkomna läkareintyg, så lydande:

Att ledamoten i Riksdagens Första Kammare herr majoren m. m. *A. Bruzelius* till följd af sjukdom (influenta) är tills vidare förhindrad att deltaga i riksdagsarbetet, varder härmed på heder och samvete intygadt.

Gyllerup den 31 januari 1899.

Herm. Petersson,
Provinsialläkare.

Att ledamoten af Första Kammaren härads höfding *Axel Herman Ölander* är af sjukdom hindrad att för någon tid fullgöra sina riksdagsmannavärf, intyggar på heder och samvete
Stockholm den 1 februari 1899.

John Berg,
Professor i kirurgi.

Justerades protokollen för den 26 och 27 nästlidne januari.

Anmäldes och bordlades lagutskottets utlåtande n:o 2, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens embetsförvaltning.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran lagutskottets den 1 i denna månad bordlagda memorial n:o 1.

Kammaren åtskildes kl. 2,45 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Lördagen den 4 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollen för den 28 nästlidne januari.

Herr talmannen tillkännagaf, att till honom från hans excellens herr statsministern ankommit följande af herr talmannen nu upplästa skrifvelse:

Till talmannen i Riksdagens Första Kammare, godsegaren, riddaren och kommandören af Kongl. Maj:ts orden m. m. herr greve Nils Gustaf Alexander Sparre.

Sedan anmaldt blifvit, att vice talmannen i Riksdagens Första Kammare, f. d. kaptenen m. m. C. E. Casparsson afidit, får jag äran härigenom meddela, att Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten lördagen den 4 innevarande månad klockan 2,45 eftermiddagen å kongl. slottet, två trappor upp i östra hvalfvet, mottager den deputation, som har att begära vice talman för kammaren i f. d. kaptenen Casparssons ställe.

Stockholm den 3 februari 1899.

Er. Gust. Boström.

Härefter yttrade herr talmannen, att han till att deltaga i den deputation, som hos Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten skulle begära vice talman, utsett följande tolf personer:

herr *Berg, Lars*, såsom ordförande,
 » *Sjöholm,*
 » *Kennedy,*
 » *Almgren, Fredrik,*
 » *Falk, Knut,*
 greve *Taube,*
 herr *Tillberg,*
 » *Hansson,*
 » *Torelius,*
 » *Lundström,*
 » *Björklund,*
 » *Sandqvist;*

och hemstälde herr talmannen, det kammaren ville besluta, att denna deputation skulle afgå för att infinna sig på kongl. slottet vid den tid, som i den upplästa skrifvelsen omförmäldes. Denna hemställan bifölls.

Företogs val af fem ledamöter i det tillfälliga utskott, till hvars behandling hänvisats grefve *Posses* motion, n:o 13; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit till ledamöter utsedde:

herr <i>Dickson</i>	med 67 röster,
» <i>Benedicks</i>	» 66 »
grefve <i>Posse</i>	» 66 »
herr <i>Torelius</i>	» 66 »
» <i>Boström, N. J.</i>	» 65 »

Företogs val af två suppleanter i det tillfälliga utskott, till hvars behandling hänvisats grefve *Posses* motion, n:o 13; och befunnos, efter valets slut, hafva blifvit till suppleanter utsedde:

herr <i>Åkerberg</i>	med 58 röster,
» <i>Hansson</i>	» 54 »

På framställning af herr talmannen beslöt kammaren afbryta sammanträdet och fortsätta detsamma efter den utsedda deputationens återkomst från kongl. slottet.

Sedan deputationen till kammaren återkommit, tillkännagaf deputationens ordförande, att Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten behagat till vice talman i Första Kammaren utnämna bruksegaren, kommandören af kongl. vasaorden, första klassen, riddaren af Kongl. Maj:ts nordstjerneorden *Christian Lundeberg*.

Föredrogs lagutskottets den 1 och 3 innevarande månad bordlagda memorial n:o 1, i anledning af Andra Kammarrens remiss af motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående kontroll å stämpelbeläggning af stämningar till underrätt.

Om öfverlemnande af en motion från lagutskottet till annat utskott.

Herr von Ehrenheim: Då stämpelförordningen redan för närvarande innehåller åtskilliga bestämmelser angående kontroll

öfver stämpelafgifters utgörande, och denna motion åsyftar en ökad kontroll, synes mig motionen lämpligen böra tillhöra bevillningsutskottet. Efter hvad man uppgifvit, har äfven Andra Kammaren dit remitterat densamma. Jag hemställer därför, att kammaren behagade besluta att lägga memorialet till handlingarna, med förklarande att motionen tillhör bevillningsutskottet.

Efter härmed slutad öfverläggning lades det föredragna memorialet till handlingarna, med förklarande att ifrågavarande motion vore af beskaffenhet att böra öfverlemnas till bevillningsutskottet.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran lagutskottets den 3 i denna månad bordlagda utlåtande n:o 2.

Herr Reuterswärd erhöi på begäran ordet och yttrade: Herr grefve och talman, mina herrar! Som till min kännedom kommit, att afidne vice talmannen Casparssons begrafning kommer att ega rum nästkommande torsdag kl. 12 på middagen i Upsala domkyrka, tager jag mig friheten hemställa, huruvida kammaren icke skulle anse lämpligt utse en deputation, som å kammarens vägnar vore närvarande vid denna ceremoni. Och om kammaren bifaller detta, vill jag äfven taga mig friheten föreslå, att till denna deputation blifva utsedde talmannen och vice talmannen samt en ledamot från hvarje län äfvensom att valet af denne ledamot må ske länsvis inom kammaren.

Dessutom vill jag nämna, att hvar och en af de kammarens ledamöter, som icke deltaga i deputationen, men som vilja resa dit för att med sin närvaro hedra den afidnes minne, naturligtvis är oförhindrad att vid ceremonien tillsluta deputationen.

Jag anhåller, att herr grefven och talmannen ville hafva godheten göra framställning till kammaren om detta mitt förslag.

Härtill lemnade kammaren på gjord proposition sitt enhälliga bifall.

Annäldes och bordlades lagutskottets nedannämnda memorial och utlåtanden:

n:o 3, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion om ändring af 3 mom. i kungörelsen angående förvaltningsbidrag till sjukkassor,

n:o 4, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 67 § konkurslagen, och

n:o 5, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande tillägg till förordningen om offentlighet vid underdomstolarne den 22 april 1881.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *von Möller* under 14 dagar från och med den 8 innevarande februari.

Justerades två protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de betänkan- den, som denna dag bordlagts första gången, skulle uppföras främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 3,12 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
